

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I-612-07/21-60/67

URBROJ: 517-10-2-2-21-2

Zagreb, 24. studenog 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 30. stavka 5. vezano za članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata VSB Obnovljiva Energija Hrvatska d.o.o., Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat Vjetroelektrana Vilinjak – 63 MW, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat Vjetroelektrana Vilinjak – 63 MW, nositelja zahvata VSB Obnovljiva Energija Hrvatska d.o.o., Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo), Uprava za zaštitu prirode, zaprimilo je 10. studenog 2021. godine zahtjev nositelja zahvata VSB Obnovljiva Energija Hrvatska d.o.o., Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb, za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat Vjetroelektrana Vilinjak – 63 MW. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode navedeni svi podaci o nositelju zahvata, zahvatu, lokaciji zahvata i ekološkoj mreži.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, priloženu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljeve očuvanja, ciljne vrste i stanišne tipove) te je utvrdilo sljedeće.

Zahvatom je planirana izgradnja vjetroelektrane Vilinjak na području Splitsko-dalmatinske županije. Planirana vjetroelektrana sastojat će se od 9 vjetroagregata instalirane snage do 63 MW. U ovoj fazi projekta tip vjetroagregata nije točno definiran, no planira se da će visina stupa vjetroagregata bit do 130 m, a duljina lopatice do 85 m, s ukupnim promjerom do 170 m. Za svaki vjetroagregat predviđena je ravna manipulativna površina odnosno plato za montažu stupa. Područje planiranog postavljanja vjetroagregata nalazi se na planini sa strmom konfiguracijom terena te je predloženo više trasa pristupnih i servisnih prometnica koje će se razraditi daljnjim razvojem projekta. Planirana je interna trafostanica TS x/220 kV ili TS x/400 kV s mrežnim transformatorom i pripadajućim SN postrojenjem. U blizini vjetroelektane nalazi se dalekovod 220 kV Zakučac-Mostar i dalekovod 400 kV Konjsko-Mostar. Za priključak vjetroelektrane Vilinjak na elektroenergetsku mrežu izradit će se elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključka (EOTRP) koji će odrediti uvjete priključka na 400 kV ili na 220 kV prijenosnu mrežu.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže. U neposrednoj blizini planiranog zahvata vjetroelektrane Vilinjak, na udaljenosti od oko 2,11 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000932 Prološko blato. Na udaljenosti od oko 5,09 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove HR2001507 Izvor Krčevac. Također na udaljenosti od oko 6,17 km od prvog najbližeg vjetroagregata nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000030 Biokovo i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000030 Biokovo i Rilić. POP HR1000027 HR1000030 Biokovo i Rilić je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). POVS-ovi HR5000030 Biokovo, HR2000932 Prološko blato i HR2001507 Izvor Krčevac su kao područja od značaja za Zajednicu objavljena u Provedbenoj obluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. POVS-ovi HR5000030 Biokovo i HR2000932 Prološko blato prvotno su potvrđeni provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015) dok je POVS HR2001507 Izvor Krčevac prvotno potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 9. prosinca 2016. o donošenju desetog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. prosinca 2016. godine (OJ L 353, 23.12.2016.).

Ciljni vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2000932 Prološko blato su: bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*), imotska gaovica (*Delminichthys (Phoxinellus) adspersus*), ilirski vijun (*Cobitis illyrica*), podbila (*Chondrostoma phoxinus*), makal (*Squalius microlepis*), 3180* Povremena krška jezera (Turloughs), 3140 Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae) i 3150 Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*.

Ciljna vrsta POVS-a HR2001507 Izvor Krčevac je: čovječa ribica (*Proteus anguinus**).

Ciljni vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000030 Biokovo su: jelenak (*Lucanus cervus*), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina**), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), velika

četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), crvenkrpica (*Zamenis situla*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteini*), vuk (*Canis lupus**), Skopolijeva (*Arabis scopoliana*), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**), mosorska gušterica (*Dinarolacerta mosorensis*), dinarski voluhar (*Dinaromys bogdanovi*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), 5130 Sastojine *Juniperus communis* na kiseloj ili bazičnoj podlozi, 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus spp.*, 6170 Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci, 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*), 8120 Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii*, 8140 Istočnomediteranska točila, 8210 Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom, 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost, 4060 Planinske i borealne vrištine, 6110* Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu, 6220* Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* i 9530* (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora.

Ciljne vrste POP-a HR1000027 HR1000030 Biokovo i Rilić su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crna žuna (*Dryocopus martius*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), ždral (*Grus grus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*) i siva žuna (*Picus canus*).

S obzirom na to da se lokacija zahvata nalazi izvan područja ekološke mreže, izgradnjom vjetroelektrane neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova POVS-a HR5000030 Biokovo i POVS-a HR2000932 Prološko blato niti do utjecaja na ciljne vrste navedenih područja i POVS-a HR2001507 Izvor Krčevac, koje nemaju veliki areal kretanja (primjerice imotska gaovica, čovječa ribica, bjelonogi rak, crvenkripica itd.) ili su usko vezane uz pojedina staništa (primjerice dalmatinski okaš, danja medonjica itd.). Utjecaji su mogući na ciljne vrste POVS-a HR5000030 Biokovo koje imaju veliki areal kretanja, kojima lokacija zahvata predstavlja pogodno stanište ili migracijsku rutu.

Zbog male udaljenosti od POP-a HR1000027 HR1000030 Biokovo i Rilić utjecaji zahvata mogući su na ciljne vrste ptica navedenog područja ekološke mreže koje koriste lokaciju za hranjenje ili kojima lokacija predstavlja pogodno stanište, kao i na one vrste koje lokaciju prelijeću tijekom migracija. Prema Završnom izvješću terenskih istraživanja u 2018. i 2019. godini u sklopu izrade stručne podloge – suri orao u sklopu projekta OPKK 2014.-2020. „Izrada prijedloga planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)“ Udruga BIOM, Zagreb, 2019., unutar POP-a HR1000030 Biokovo i Rilić zabilježena su dva para surog orla. Jedan par zabilježen je na teritoriju Gornja Brela, koji je od lokacije zahvata udaljen oko 7,93 km, dok je drugi par zabilježen na teritoriju Podgora, koji je od lokacije zahvata udaljen oko 8,41 km. Na temelju dugogodišnjih promatranja surih orlova u Hrvatskoj, procijenjeno je da minimalni radijus kretanja u odnosu na gnijezdo iznosi prosječno 10 km. S obzirom na malu veličinu populacije surog orla koji je ciljna vrsta POP-a HR1000030 Biokovo (*cilj očuvanja - Očuvana populacija i staništa (stjenovita područja, planinski i kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od najmanje 2 para*) mogući negativan utjecaj uslijed kolizije s lopaticama vjetroagregata samo jedne jedinke surog orla predstavlja značajan negativan utjecaj na ciljnu vrstu odnosno cilj očuvanja navedenog POP-a. Osim surog orla, zmijar je također ciljna vrsta POP-a HR1000030 Biokovo i Rilić koji je izložen većem riziku stradavanja uslijed kolizije s lopaticama vjetroagregata. Iako se područje zahvata ne nalazi unutar POP-a HR1000030 Biokovo i Rilić, s obzirom na to da ciljne vrste

ptica navedenog POP-a imaju široke areale kretanja ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljne vrste i ciljeve očuvanja POP-a HR1000030 Biokovo i Rilić.

Od špilja koje su uvrštene u ekološku mrežu, Špilja Jamina udaljena je oko 12,53 km od lokacije zahvata, a nalazi se unutar POVS-a HR5000030 Biokovo. Ova špilja važno je područje za očuvanje ciljne vrste dugokrilog pršnjaka (*Miniopterus schreibersii*) (migracija). Vezano uz udaljenost navedene špilje, osim mogućnosti da šišmiši lokaciju vjetroelektrane prelijeću tijekom migracije, također imaju velike dnevne areale kretanja. Maksimalna dnevna migracija dugokrilog pršnjaka iznosi oko 30-40 km pa se ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na navedenu ciljnu vrstu. Također, mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata ne može se isključiti ni za ciljnu vrstu velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*) koja je svojom ekologijom vezana za šumska staništa, a koja su široko rasprostranjena u okolici zahvata pa ciljna vrsta može potencijalno koristiti lokaciju zahvata za migraciju ili kao hranilište.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (pojedinačno i kumulativno). Stoga je riješeno kao u izreci te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste šišmiša i ptica, procjenu utjecaja u odnosu na ciljeve očuvanja, ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima, posebice s vjetroelektranama u blizini jer, osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost i gubitak staništa, vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere za ciljne vrste ptica i šišmiša, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta. Također, u Glavnoj ocjeni potrebno je sagledati i mogući utjecaj priključka zahvata na elektroenergetsku mrežu.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na

okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. VSB Obnovljiva Energija Hrvatska d.o.o., Roberta Frangeša Mihanovića 9, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
2. Oikon d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, HR-10020 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb;
4. U spis predmeta, ovdje.

